

LES TORRES DEL CARRER ENCARNACIÓ

Un patrimoni urbà, arquitectònic i social de la Vila de Gràcia

Qui sap si l'arbre de la pintura d'autor anònim de la portada d'aquest informe és l'Alzina que ha mobilitzat a la Vila de Gràcia. Ho podria ser perfectament.
Autor desconegut, MUHBA. c. 1840

Índex

1. Les torres del carrer Encarnació, un patrimoni urbà, arquitectònic i social de la Vila de Gràcia
2. Les torres del carrer d'Encarnació
 - 2.1. Els orígens
 - 2.2. Les primeres construccions
 - 2.3. L'ennobliment de les finques
 - 2.4. La desfiguració del conjunt
3. Conclusions
4. Annex 1: Documentació cartogràfica
5. Annex 2: Expedients d'obres
6. Annex 3: Els arquitectes Antoni Millàs i Figuerola i Telm Fernández i Janot
7. Annex 4: Publicacions Ateneu Republicà

1. Les torres del carrer Encarnació, un patrimoni urbà, arquitectònic i social de la Vila de Gràcia

Aquest informe recull materials diversos aplegats pel moviment ciutadà nascut per defensar el patrimoni natural i arquitectònic de la finca del carrer Encarnació números 13, 15 i 17, amenaçat per una operació immobiliària de la societat Encarnación Invest S.L..

La inicial sorpresa, indignació i reacció veïnal per la tala d'arbres i el començament de l'enderroc de les cases ha assolit l'aturada de les obres, l'inici de la catalogació de l'alzina bicentenària i l'acord – verbal- entre l'Ajuntament i la propietat per tal de salvaguardar-la.

La situació creada ha mostrat, tristament, el grau de desprotecció patrimonial de la ciutat i les mancances de l'actual Catàleg Arquitectònic del patrimoni arquitectònic històric-artístic de Barcelona. Més enllà d'aquest cas concret, creiem necessari un treball profund per introduir criteris de valoració que no només atenguin a l'arquitectura, sinó també al seu rol urbà i social.

La documentació històrica cartogràfica i arquitectònica compilada, així com d'alguns esdeveniments viscuts pels edificis, constitueixen un cos de valors que a parer nostre demanden la inclusió en el catàleg de les torres d'Encarnació 13, 15 i 17, que han de conservar la seva presència en el paisatge urbà de la Vila de Gràcia.

Fent una anàlisi històrico-urbanística, les edificacions conformen un conjunt ben recognoscible en la morfologia urbana de la Vila, per tenir la façana retirada del carrer, amb un pati davant la casa i un darrera. Solament per aquest tret, original, ja es necessària la seva catalogació com a conjunt urbà.

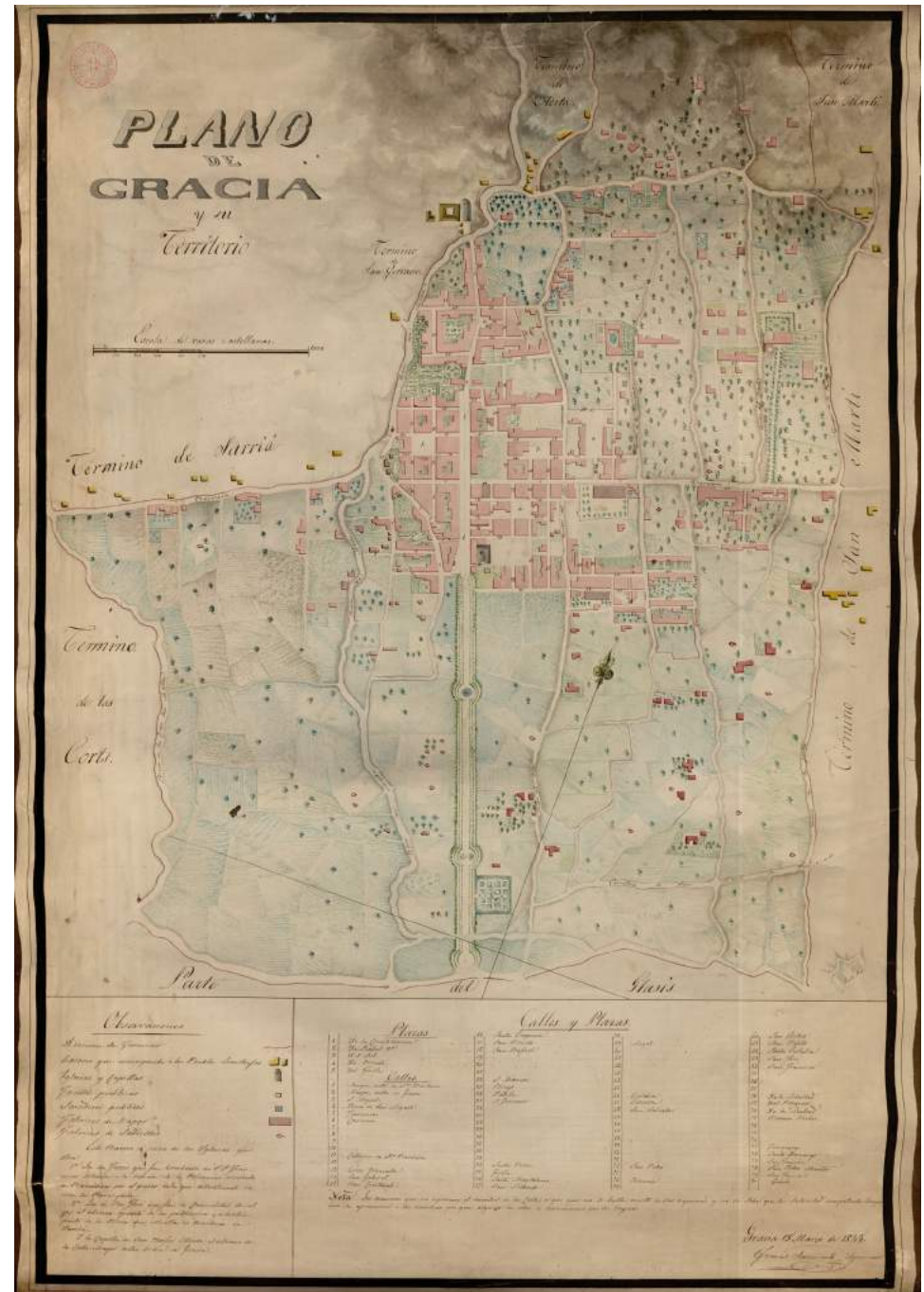
Els anuncis de *La Vanguardia* recopilats mostren com les edificacions es publiciten com a “gran torre” o “palauet” i també es remarca que tenen dos jardins. Des d'un punt de vista sociològic,

el dispendi d'espai que s'expressa en la tipologia arquitectònica de les torres del carrer Encarnació és un testimoni de com a la Gràcia de la segona meitat del segle XIX i inicis del segle XX hi podien viure les classes populars i famílies benestants.

El seguiment de la vida de les cases del carrer Encarnació ens ha proporcionat sorpreses, com la de que la casa del número 17, la que ha conservat una vàlua arquitectònica més alta i que hauria de ser reconeguda com a Bé Cultural d'Interès Local (B), va ser la seu de l'Ateneu Republicà de Gràcia, i que en ell, en plena Guerra del 36, Trini Ferrer, la filla de Francesc Ferrer i Guàrdia, va presidir la Secció Femenina de l'entitat.

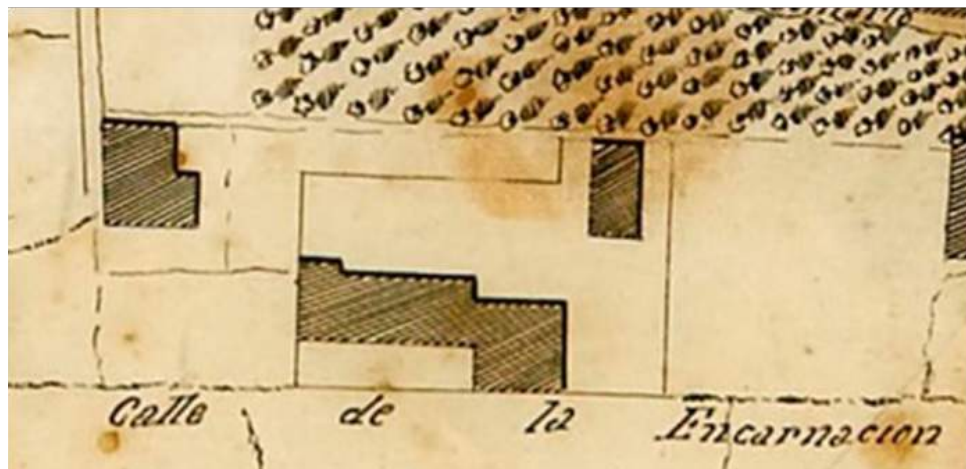
2. Les torres del carrer Encarnació

1845. març (color, Tomàs Sanmartí, AHCB): Encara que és difícil d'identificar. Les torres del Carrer Encarnació podrien ser alguna de les edificacions que hi apareixen.

2.1. Els orígens

1863. Segons el plànol geològic d'Antoni Rovira i Trías. Pel sud, entre les torres del carrer Encarnació i la Travessera de Gràcia; i per llevant, entre can Comte i els actuals carrers Escorial i passeig Margall, no hi havia cap edificació, i el carrer Montmany no existia.

El document més antic que testifica l'existència de les cases del carrer d'Encarnació és el Plànol Geomètric de la Vila de Gràcia, signat per l'arquitecte Antoni Rovira i Trias amb data del mes d'octubre de 1863. Un plànol amb les alineacions de carrers i les edificacions existents en el municipi on apareix ja el traçat del carrer de "la Encarnación" amb una construcció que, atès el seu perfil i la seva ubicació, podem identificar amb els actuals números 13-15, 17, 19 —la part reculada respecte la línia de carrer— i les 21 i 23 (potser també la 25?) —la part alineada amb el carrer.

PLESSO GEOMETRICO

DE LA

VILLA DI GRACIA

1855. Ildefons Cerdà

En els plànols anteriors com, per exemple, en l'aixecament del municipi de Gràcia que va elaborar Ildefons Cerdà l'any 1855 no hi apareix ni el carrer de l'Encarnació ni cap edificació a la zona més enllà de can Vidalet.

Tot apunta, per tant, que les cases van ser construïdes a finals de la dècada de 1850 o a principis de la de 1860, cronologia que encaixaria amb el fet que no es conservi documentació administrativa més detallada —expedients d'obra— d'aquestes primeres edificacions ja que molt probablement va desaparèixer l'any 1870 durant la revolta de les Quintes quan l'Arxiu de Gràcia va ser cremat.

1889. Plano General de Alineaciones. Villa de Gracia. Miquel Pacual i Tintoré. Arquitecte municipal. Dibuixat per Francesc Berenguer i Mestres

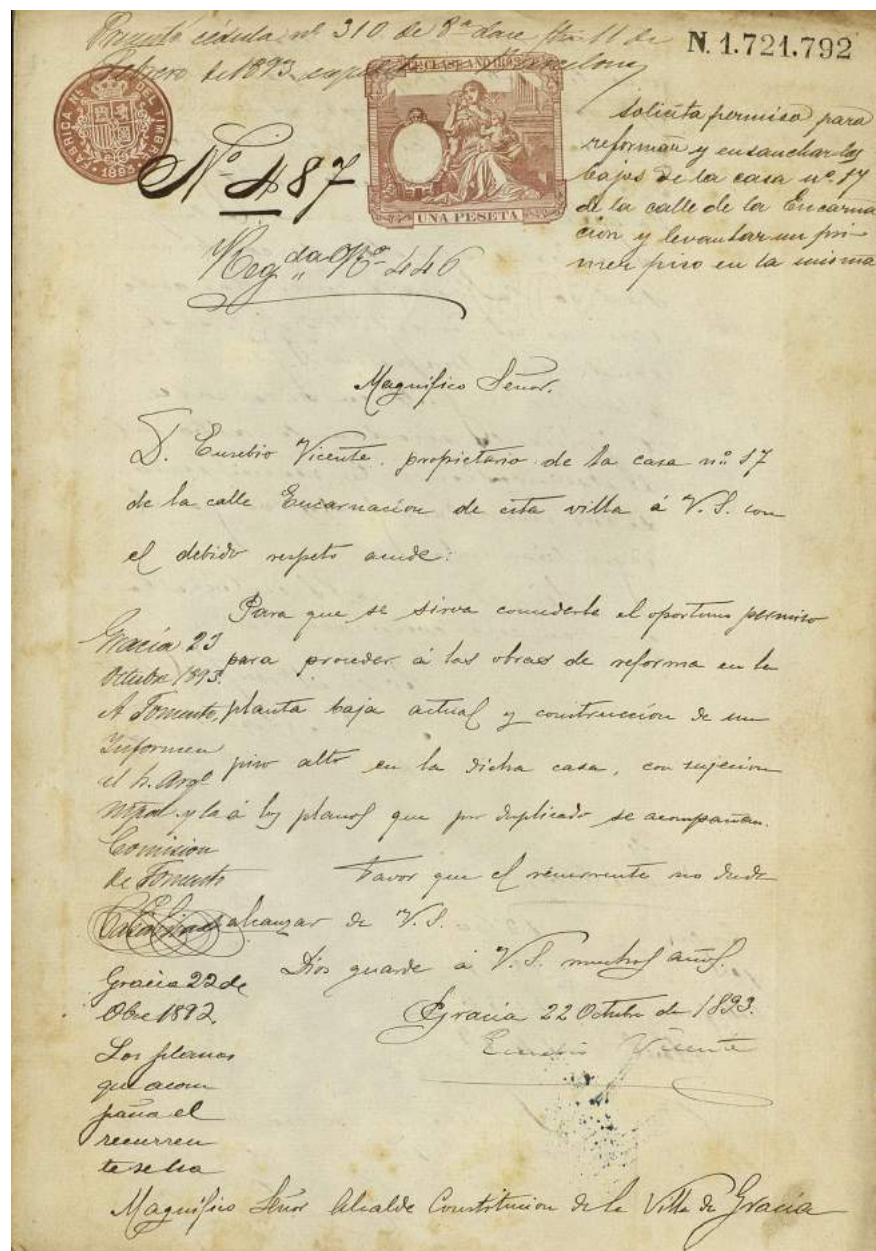
El següent document que ens aporta una mica més de llum sobre les construccions del carrer de l'Encarnació és el Plano General de las Alineaciones de la vila de Gracia, signat per l'arquitecte municipal Miquel Pascual el juny de 1889, un plànol on s'hi pot identificar, a banda de les edificacions existents que ja coneixíem, l'estructura parcel·laria de les finques:

El nivell de detall amb què va ser elaborat el plànol ens permet identificar clarament el conjunt d'edificacions corresponents als números 13-15, 17 i 19 que, en origen, tenien la façana reculada respecte l'alineació del carrer i que s'ha conservat només en les finques 13-15 i 17.

En aquest plànol —com també passa en el de Rovira i Trias— es pot observar un dels trets més singulars d'aquestes cases: el pati davanter. L'excepcionalitat d'aquesta ocupació de la parcel·la —única a Gràcia— és el testimoni d'una època en què la urbanització de la vila estava encara en procés —el carrer Manrique de Lara, per exemple, encara haurà d'esperar unes dècades per fer-se realitat— i on la disponibilitat de terreny tolerava propostes diverses com la que ens ocupa.

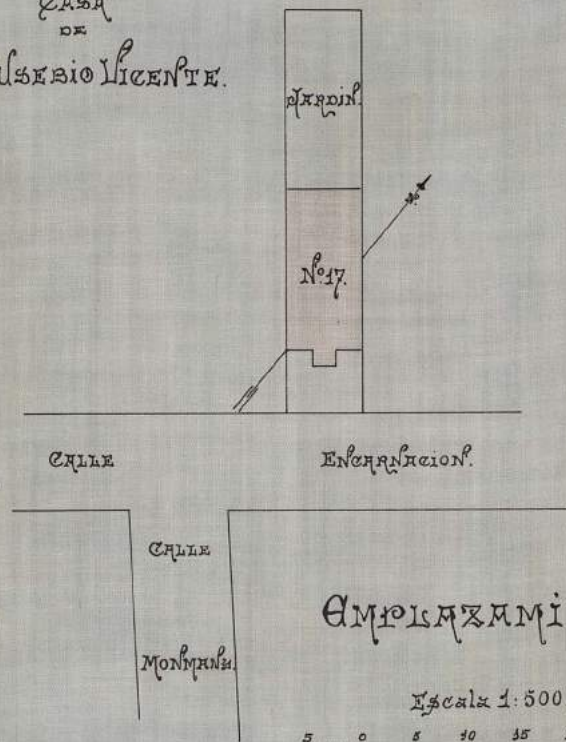
2.2 Les primeres construccions

Tot i que no disposem de cap document sobre la construcció d'aquestes primeres edificacions, en podem deduir la seva composició volumètrica a partir de l'expedient d'obres d'ampliació i remunta de la finca número 17, proposta presentada l'any 1893 i signada per l'arquitecte Millàs i Figuerola.

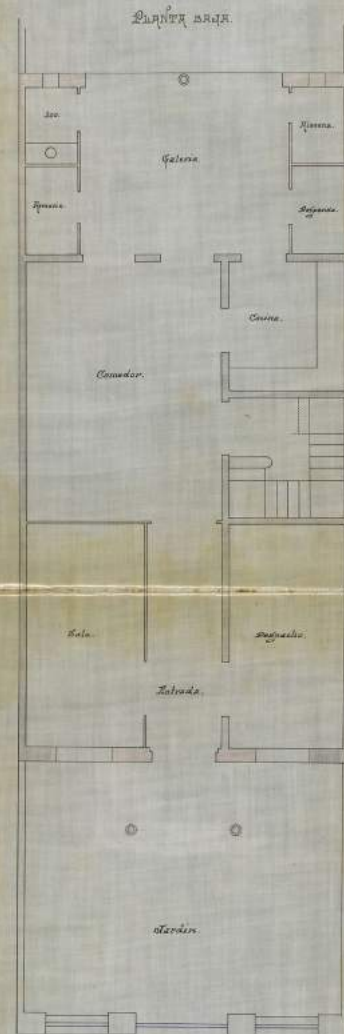
Tal com era habitual en els expedients de reforma, els plànols es traçaven amb dos colors diferenciats, el negre per indicar les parts de l'edificació existents i el vermell per les de nova construcció. D'aquesta manera podem fer-nos una idea de com era la construcció original del número 17 a la que, tal com s'especifica en el text de l'expedient, es pretén realitzar "obras de reforma en la planta baja actual y construcción de un piso alto en la dicha casa". Així doncs, hem d'entendre que l'edificació original era una construcció força senzilla, d'una única planta i de modestes dimensions, d'aproximadament uns 80 m2 construïts. Aquesta configuració volumètrica era molt probablement compartida amb les dues cases adjacents, les dels números 13-15 i la del 19, i per aquest motiu en els plànols sempre apareixen representades en bloc.

CASA
DE
D. EUSEBIO VICENTE.

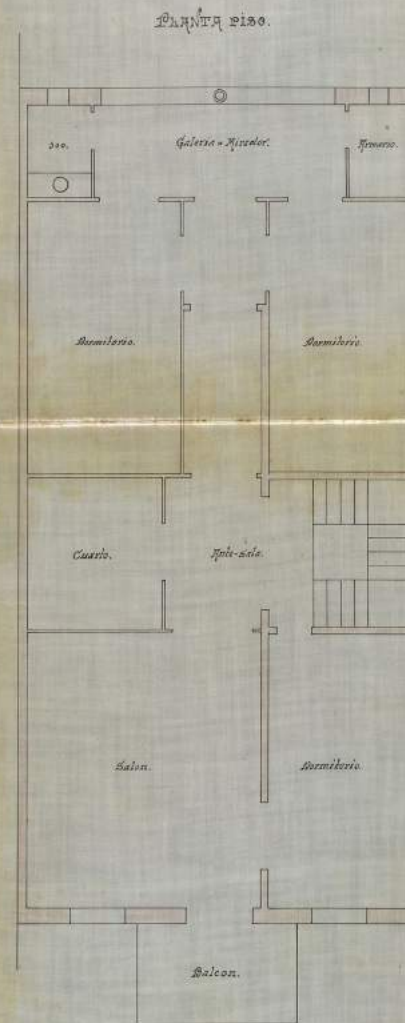
El Propietario.
Eusebio Vicente

Barcelona: Octubre: 1893
L. M. de Vilanova y Barrio
Arq.^{to}

Escala 1:500 M.

Barcelona: Octubre: 1893
L. M. de Vilanova y Barrio
Arq.^{to}

Escala 1:500 M.

Barcelona: Octubre: 1893
L. M. de Vilanova y Barrio
Arq.^{to}

2.3 L'ennobliment de les finques

1877. Plano General de Barcelona, su ensanche y pueblos contiguos

Durant la dècada de 1870, la zona del carrer de l'Encarnació que estem estudiant es trobava limitada a l'oest per la tanca que encerclava la finca de la Virreina, un antic palau que aleshores era propietat de l'Hospital de la Santa Creu i que tenia diverses funcions vinculades a la institució. La propietat havia estat adquirida amb l'objectiu de construir-hi un hospital psiquiàtric, tal com apareix retolat en diferents plànols de l'època:

La zona reservada per a l'"Hospital en proyecto" apareix deserta de construccions i de vies de pas, fet que ens fa pensar en la senzillesa i poca importància de les construccions existents en la zona, incloses les dels números 13-15, 17 i 19, tal com hem plantejat anteriorment. Amb el pas dels anys, però, la zona es va anar consolidant com a espai urbà i la Molt Il·lustre Administració de l'Hospital va creure pertinent vendre la finca i buscar un espai més tranquil i apartat per a la construcció del Manicomi de la Santa Creu. El 26 de gener de 1878 es va signar l'escriptura de cessió dels terrenys de la finca de la Virreina a favor de l'Ajuntament de Gràcia que es comprometia a enderrocar-la i a enllaçar els carrers que hi conflúien. En poc menys de dos anys, les cases del carrer de l'Encarnació van poder veure com desapareixia la finca de la Virreina i en el seu lloc articulaven la zona una plaça amb una església i, de retruc, el carrer quedava obert i enllaçat amb el centre de Gràcia gràcies a l'enderroc de la tanca que encerclava la finca.

Els modestos habitatges del carrer de l'Encarnació, afectats fins aleshores per la construcció d'un nou hospital, s'alliberaven d'aquest futur incert i a més perdien de vista el mur de la finca de la Virreina que s'interposava entre elles i la vila. La consolidació de la zona com espai urbà va anar acompanyada d'un ennobliment de les edificacions amb ampliacions i remunes com, per exemple, la de la finca número 17 de l'any 1893 de la qual hem parlat anteriorment.

En el plànols de l'expedient d'obres del número 17 veiem com, a banda de l'increment de la profunditat edificada i de la remunta d'un pis, és en la façana de nova construcció on s'evidencia més clarament aquest ennobliment de l'edifici: el programa decoratiu de les obertures, la incorporació d'un porxo amb dues columnes de fosa que emmarca la porta principal i la creació d'un balcó sobre el porxo (que s'acabarà tancant tot esdevenint una tribuna).

Una intervenció que va ser encarregada a Antoni Millàs i Figuerola, un jove arquitecte recentment titulat que trobarem posteriorment en diversos edificis singulars de l'eixample de Barcelona.

El procés d'ennobliment de la finca número 17 és similar al que viurà la finca veïna, la del número 13-15, tot i que aquesta ho farà ben entrat el segle XX. Així, el primer expedient conservat data de 1888 i correspon a la sol·licitud de llicència d'obres “consistentes en cambiar la cubierta del terrado, sustituyendo por otras algunas vigas por estar carcomidas [...]”. D'aquesta breu explicació en podem deduir, doncs, que l'edifici constava d'una coberta plana de suficient antiguitat com perquè l'acció dels corcs arribés a ser preocupant.

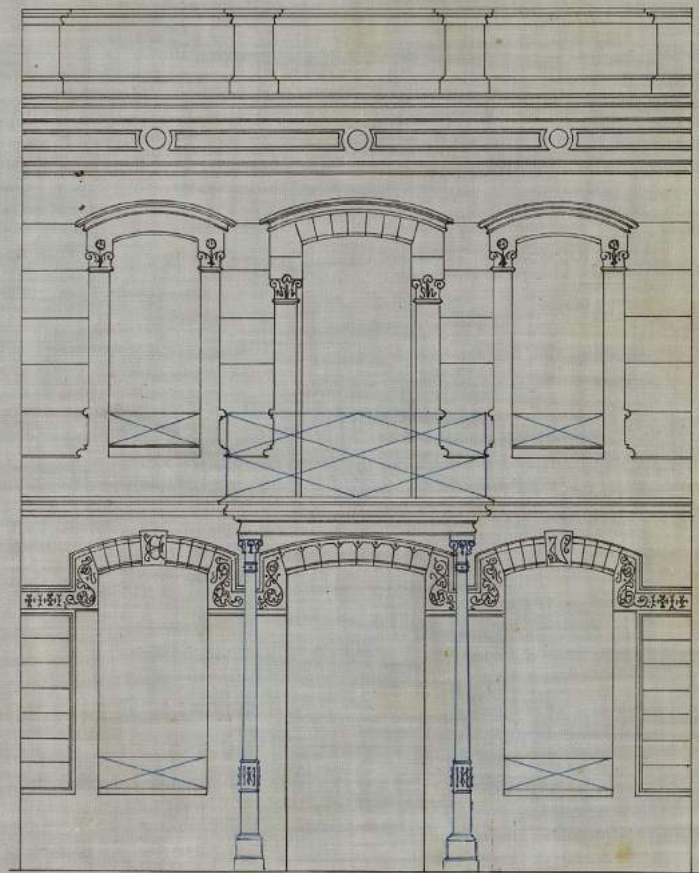
Un parell d'anys més tard, la propietat decideix tornar a intervenir a l'edifici amb l'objectiu de “abrir una ventana en la parte lateral de la indicada casa de 1,40 metros de alto por 1,20 de ancho [...]”. La descripció dels treballs a realitzar a la casa ens permeten deduir que aquesta disposava només d'una planta —en cas contrari s'hagués especificat la planta on s'intervenia— de manera que ens trobem encara en la configuració inicial de les cases: una única planta i coberta plana.

Durant el mateix any, es torna a sol·licitar permís, ara per construir la tanca que ressegueix el jardí de la finca en els carrers de l'Encarnació i el de Salinas —actual Manrique de Lara— recentment obert. A la casa, no s'hi intervé.

Així, la construcció originària romandrà intacta fins a principis de la dècada de 1920 en què s'intervindrà significativament a la casa transformant-la en la que coneixem avui en dia. No es conserva l'expedient d'obres de la reforma però en coneixem la intervenció a través d'un expedient d'obres amb data d'octubre de 1922, on la

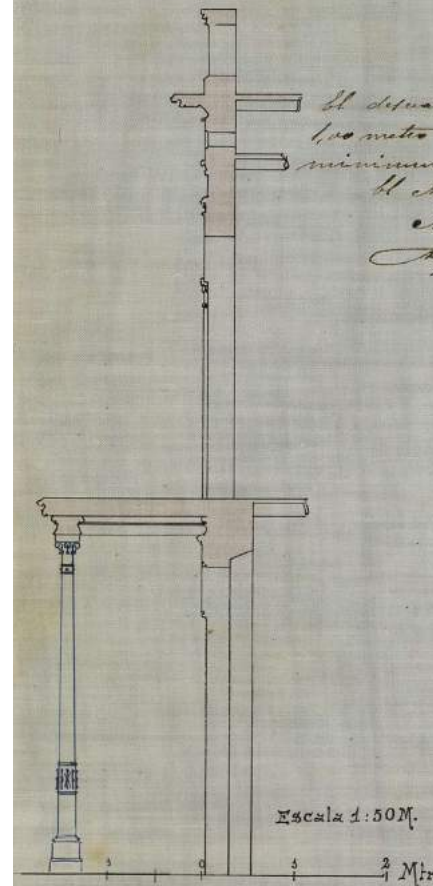
propietat de la finca sol·licita a l'Ajuntament —ara ja el de Barcelona— “que construyendo mediante permiso una casa en la calle de la Encarnación señalada de números 13 y 15 y conviniendo dotarla de canalización para evacuar las aguas residuales en la cloaca pública [...]”. És a dir, s'ha construït una casa—no sabem fins a quin punt és obra nova o s'aprofita part del que ja hi havia construït — i, un cop acabades les obres, es desitja connectar el sistema de recollida d'aigües residuals al clavegueram públic.

I, finalment, de la casa 19, de la qual no s'ha fet un estudi a fons perquè no forma part dels objectius d'aquest document, podem entendre que la seva evolució va anar en paral·lel a la de les seves veïnes.

FACHADA Y SECCION.

Conforme
El Reg. municipal int.
Estudio de Estudio. P. 1895
L. 1895

Escala 1:50 M.

0 1 2 Mtr.

El Propietario.

Barcelona, Octubre: 1895.

L. Milla y P. 1895
L. 1895

2.4 La desfiguració del conjunt

A partir de la dècada de 1920, les cases mantindran la seva estructura i en diversos anuncis publicats a La Vanguardia es posa de relleu la condició privilegiada de les dues finques. Així, per exemple, el juny de 1924 s'ofereix "Casa Torre en la calle de Encarnación 17, Gracia, con jardín al frente y detrás y agua abundante de propiedad" ; el setembre de 1926 s'anuncia "magnífico piso por alquilar en la calle Encarnación 15 (Gracia) " ; el juny de 1929 s'ofereix "torre para dos familias o clínica. Encarnación 17" ; o l'any 1933 en l'anunci de lloguer de la casa número 17 es parla de "torre grande" .

Després de la Guerra Civil i els primers anys del franquisme, la pressió urbanística a Gràcia anirà augmentant i acabarà modificant el conjunt de les cases amb la construcció de l'aparcament al jardí de la finca 13-15 i, especialment, amb l'ocupació del pati davanter de la casa número 19, mutilant així un dels extrems del conjunt i trencant la singular alineació de façanes.

TORRE

bajos y piso, Encarnación, 17 (Gracia) Visible laborables de 5 1/2 a 6 1/2 y festivos de 11 a 12. Precio 325 pt

Torre para vender

Encarnación, 17, Gracia con jardín al frente y detrás, agua de propiedad. Razón: en la misma de 10 a 12. Propia para Clínica

TORRE

para dos familias o clínica Encarnación, 17 visible de cinco a siete

TORRE

para alquilar bajo y piso propia para 2 familias o clínica. Encarnación 17 Gracia, visible de 12 a 1

TORRE, GRANDE

Encarnación, 17 (Gracia) Visible de 4 a 6

TORRE GRANDE

con comodidades. Visible de 5 a 7. Encarnación 17, Gracia

TORRE GRANDE

bajos y piso para alquilar o vender Encarnación, 17, Visible de 12 a 1 y media

Magnifico piso

por alquilar en la calle Encarnación, 15 (Gracia). Razón: Cardenal Casañas, 100 y 12, entrio., 1.ª

Casa Torre

en la calle de Encarnación, 17, Gracia, con jardín al frente y al detrás y agua abundante de propiedad. Trato directo. Razón: en la misma. Horas de 10 a 12.

Penión religiosa

para ancianas e inválidas. Razón Encarnación, 17, 100 y 12, Gracia

Para alquilar

grande y espacioso solar con dos puertas para carro. Encarnación, 15 (GRACIA).

GRAN GANGA

se traspasan tres lecherías a 1,200 ptas. cada una, dos con vivienda y una sin vivienda, alquiler una 100 ptas. y dos de 75 ptas. al mes se traspasa por retirarse del negocio. calle Encarnación, 13. Gracia: de 11 a 4

Don Magín Oromí y Vidal

viudo en primeras nupcias de doña Joaquina Arús
ha fallecido a los 89 años

Habiendo recibido los Santos Sacramentos y la Bendición Apostólica

(E. P. D.)

Su esposa doña Enriqueta Terme, hijos Ramón, Joaquina, Esteban, Sor Enriqueta (Hija de la Caridad de San Vicente de Paúl) y Mercedes, hijas políticas Blasa Faura y Elena Tomás, nietos, biznietos, sobrinos y demás familia, participan a sus amigos y conocidos tan irreparable pérdida, rogándoles le tengan presente en sus oraciones y se sirvan asistir hoy martes, a las once, a la casa mortuoria, Encarnación, 15 (G.), para acompañar el cadáver a la iglesia parroquial de San Juan y de allí a su última morada, cementerio Nuevo.

NO SE INVITA PARTICULARMENTE

¹Els municipis de certa envergadura estaven obligats a elaborar plànols geomètrics com aquest de la vila de Gràcia. BABIANO, Eloi. Antoni Rovira i Trias, arquitecte de Barcelona. Ajuntament de Barcelona, Viena Edicions, 2007 (p.232).

²El futur Institut Mental de la Santa Creu i Sant Pau construït entre 1885 i 1915 a Nou Barris, i actual Biblioteca i seu del Districte.

³Arxiu Municipal del Districte de Gràcia, expedient 1878-45

⁴Arxiu Municipal del Districte de Gràcia, expedient 1888-193

⁵Arxiu Municipal del Districte de Gràcia, expedient 1890-494

⁶Arxiu Municipal del Districte de Gràcia, expedient 1890-503

⁷A l'any 1918, a la secció d'anuncis de lloguers de La Vanguardia (LVG19180411-019 i LVG19180410-017) s'hi oferia: "Para alquilar grande y espacioso solar con dos puertas para carro. Encarnación, 15 (Gracia)". Molt probablement encara s'hi conservava la modesta construcció original.

⁸Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona, expedient Fo-365/1922

⁹Les bigues de fusta del sostre de planta baixa són significativament diferents en l'última crugia, la que dona al jardí, de manera que no podem descartar que la intervenció dels anys 20 conservés part de la construcció existent.

¹⁰La Vanguardia, 12 d'octubre de 1924 (p.27)

¹¹La Vanguardia 22 de setembre de 1926 (p.21)

¹²La Vanguardia 6 de juny de 1929 (p.34)

¹³La Vanguardia 4 d'agost de 1922 (p.25)

¹⁴Arxiu Municipal del Districte de Gràcia (data 1965-1975)

3. Conclusions

Les finques números 13-15 i 17 del carrer de l'Encarnació són una mostra excepcional de les volumetries d'una època en què Gràcia encara estava en procés d'urbanització i on el futur de la vila encara estava per escriure. L'existència de la casa del número 19, que pateix una ampliació típica dels processos de pressió urbanística de la vila de Gràcia i la ciutat de Barcelona en conjunt, ens fa adonar precisament de l'excepcionalitat de les volumetries que encara es conserven en els números 13-15 i 17 i que, per contrast, esdevenen una mostra “viva” d'una Gràcia seminal que ja no existeix.

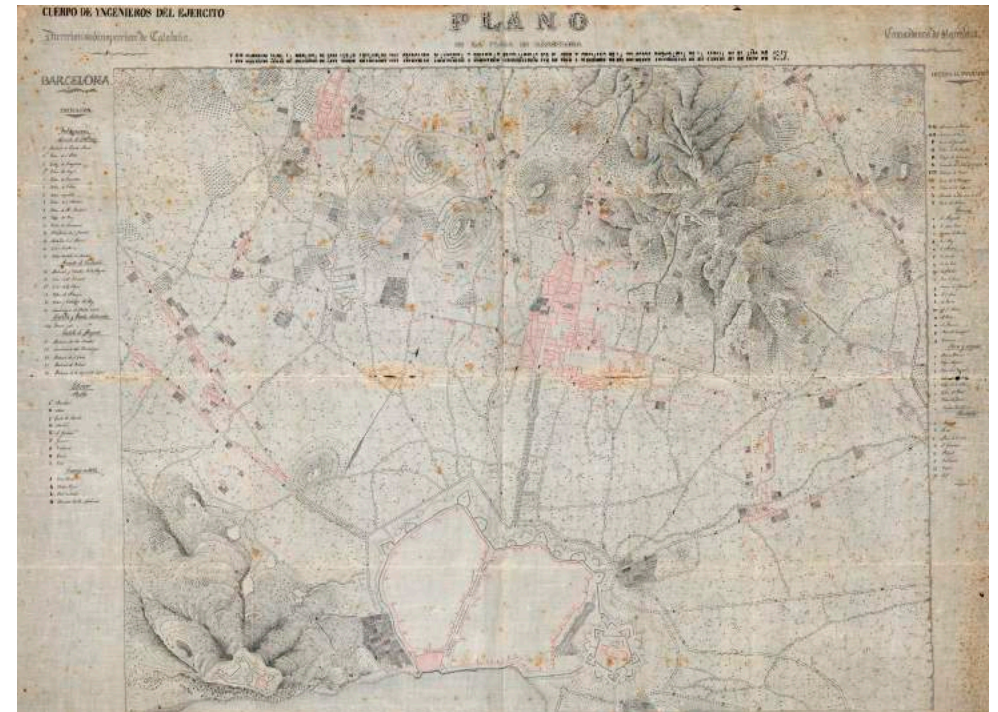
L'interès d'aquestes volumetries com a element singular i representatiu de la història de la vila és un dels valors a tenir present a l'hora d'abordar la catalogació patrimonial de les finques.

[Aquí caldria que entre tots decidíssim què]

4. Annex 1: Documentació cartogràfica

1830. D. Ignacio Mayans y Ferrer

1847. plano de la pladza de Barcelona, cuerpo de ingenieros del ejército

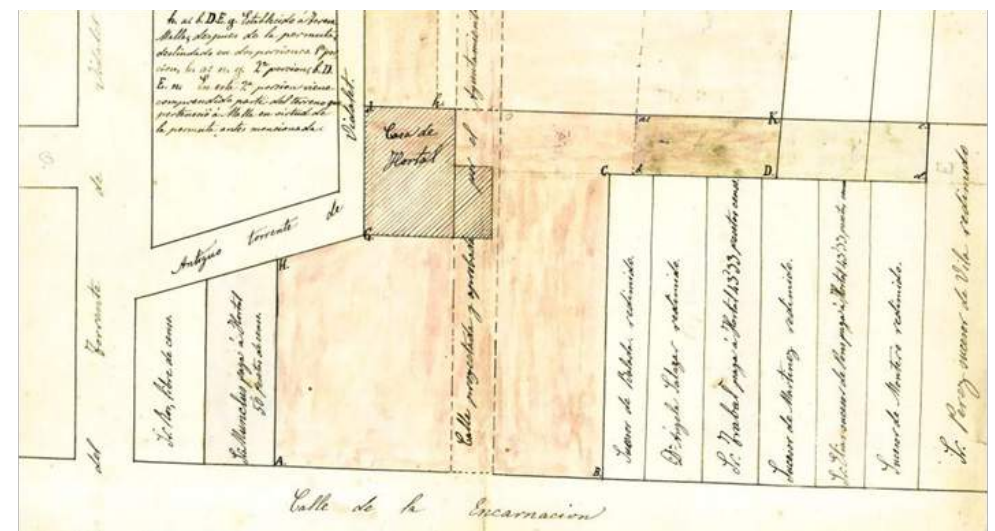

1851. (Joan Soler i Mestres, UPC)

1868. Plànol de la zona amb el traçat del carrer de Manrique de Lara, aleshores encara per obrir. El plànol indica els noms dels llogaters i propietaris de les parcel·les. Hi figura la propietària del número 15, Angela Salazar.

1863. Ildefons Cerdà

1884. Thuiller

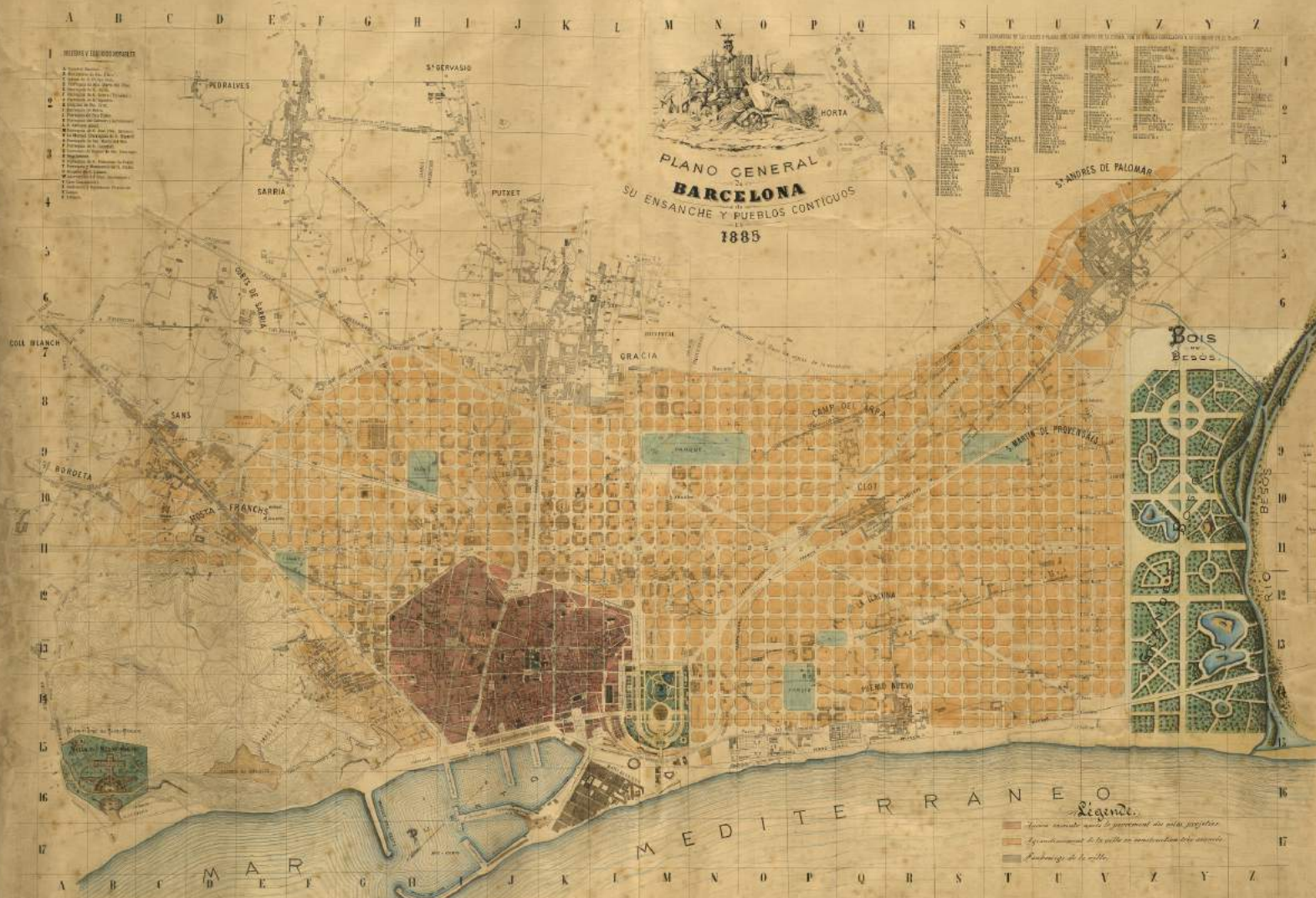

PLAN D'ENSEMBLE DE LA VILLE DE BARCELONNE,

de son agrandissement et de leurs faubourgs, avec la représentation du percement de voies nouvelles projetées dans son ancien enceinte urbaine.

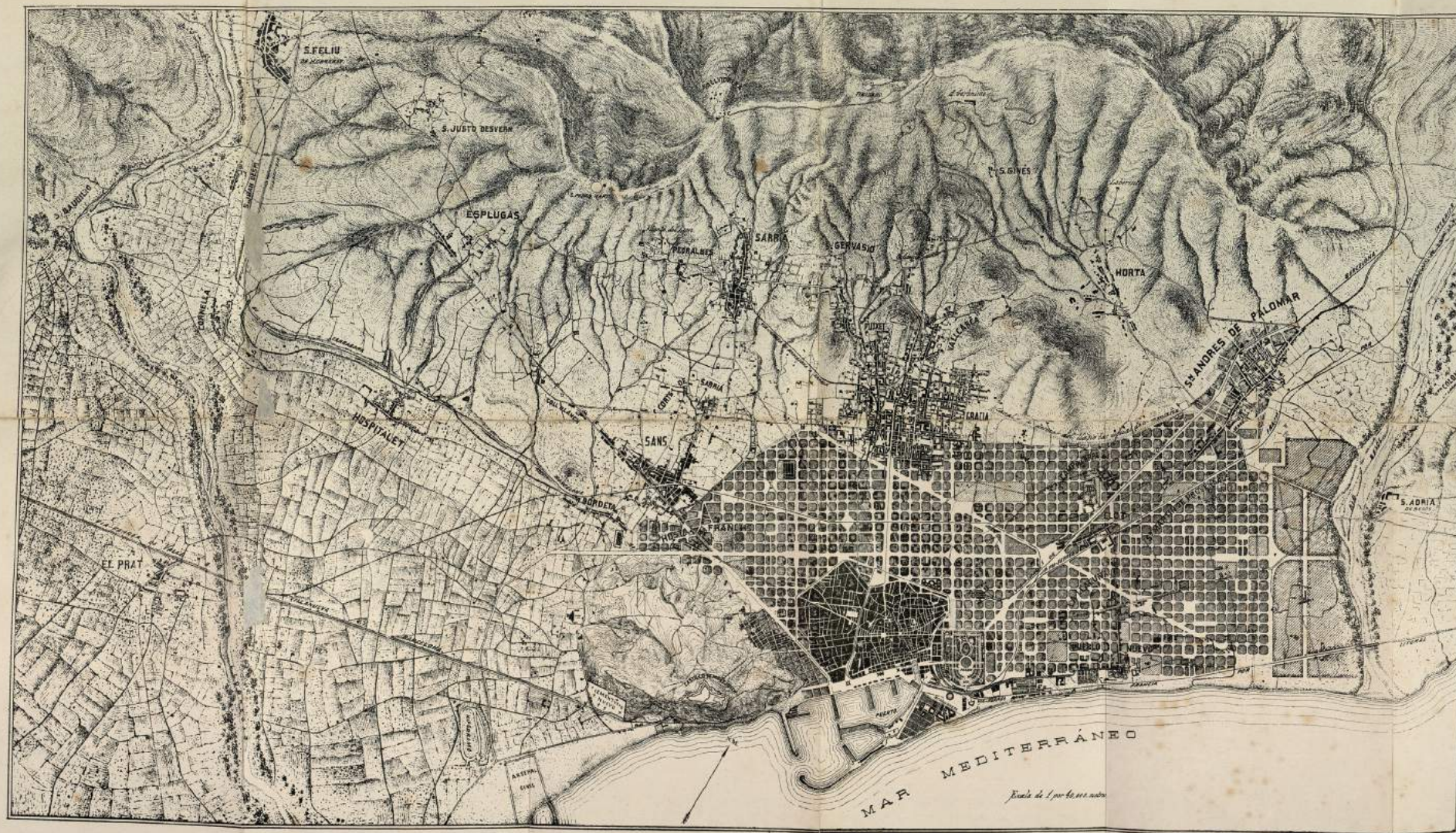
Projet de la Mairie
Carpes n° 1
Document n° 1938

1885. Plan d'ensemble de la Ville de Barcelone

1888. Plano General de Barcelona y sus alrededores. Compuesto y dibujado por Leopoldo Rovira y Deloupy

PLANO GENERAL DE BARCELONA Y SUS ALREDEDORES

Compuesto y dibujado por Leopoldo Rovira y Deloupy

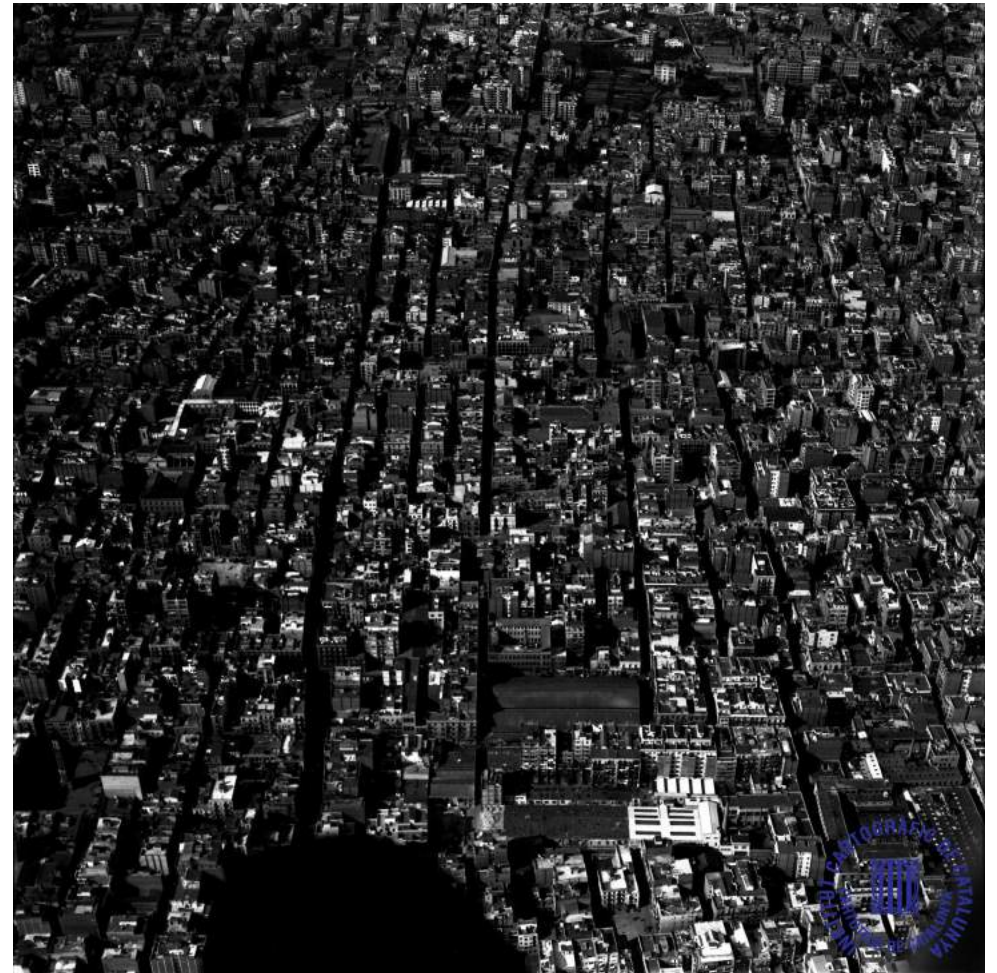
A detailed historical map of the coastal region of Catalonia, Spain. The map shows the coastline of the Mediterranean Sea, with several cities and towns marked, including Girona, Figueras, and Barcelona. The map is oriented with North at the top. The coastline is marked with the letters 'A', 'E', 'M', 'E', 'D', 'I', 'T' from left to right. The map shows a network of roads and railways, with a prominent railway line running along the coast. The terrain is depicted with contour lines, showing the rugged landscape of the region. The map is a historical document, likely from the late 19th or early 20th century, given the style of the cartography and the inclusion of railways.

T

[illegible]

1891. Plano Topográfico por curvas de nivel de Barcelona con sus alrededores y llano del Llobregat. Jefe de Alcantarillado y Saneamiento Pedro Garcia Faria
1931. Servei Topogràfic
1951. Fotografia de Manrique de Lara
1963. Imatge aèria

5. Annex 2: Expedients d'obres

Presento circula no 310 de 8ª classe fls 11 de N. 1.724.792
Febrero de 1899. capital de 1000 francos

182

Solicita permiso para
reforma y ensanchar los
bajos de la casa n.º 14
de la calle de la Encarna-
cion y levantar un pri-
mo en la misma

Rec^d da off^o 16-1-16

Magnifico Senor.

J. Quirio Vicente, propietario de la casa n.º 17
de la calle Encarnacion de esta villa a V. S. con
el debido respeto acude.

Para que se sirva concederle el oportuno permiso
 gracia 25 para proceder a las obras de reforma en la
 octubre 1893. A Truente, planta baja actual y construcción de un
 nuevo piso alto en la dicha casa, con sujeción
 al p. 1.º de la ley y a los planos que por duplicado se acompañan.
 Comisión de Truente Favor que el remonente no dude

Wassenaar de v. d.

Gracia 22 de
Oct 1892.

Los plomos
que acompañan
para el
resurrección
te se ha

No guard a V. S. meeting amf.

Gracia 22 Octubre de 1893.

Ernesto Vento

Magnifico Sr. Alcalde Constitucion de la Villa de Gracia

Han arreglado a las disposiciones
 vigentes sobre edificaciones urbanas
 acordando que el terreno situado en
 que debe tener sede con su lote
 sobre el que se concede al propietario
 de la casa se coloca en el lote que
 la obra se ejecuta de conformidad
 con el plan de urbanidad en las partes
 comunes de la finca y que se
 construyan las paredes divisorias
 a la altura pública de la calle
 de forma que mediante el abanico
 al desmoronamiento, según una
 de las medidas acordadas por el
 Ayuntamiento

Sin embargo de lo que se ha
 dispuesto en el presente

Gastos
 Gastos 1860
 1861 35 63
 Gastos 29 50
 Total 74 73

San Juan de los Rios
 1861 que ha sido
 el Ayuntamiento

64 CLASE 10 PESETAS

Parte inferior que se ha de unir al expediente.

N.º 145919

Reintegros al expediente inscrito a
 instancia de Don Eusebio Vicente delisante
 hernico para reformar y sustituir las bases
 de la casa número diez y siete de la calle de la
 Encarnación y levantar un primer piso en la
 misma.

Gracia 16 Noviembre de 1898.

PROVINCIAS.

HACIENDA DEL ESTADO

Comuna de San Mateo

Visto este expediente con-
tando a instancia de D. Juan
Vicente y de conformidad
con el informe emitido por
el Sr. Abogado municipal

Ordena que se pague el
precio de la finca de San Mateo
plata establecida, dejando a
salvo el Sr. propietario y sus
herederos de terrenos, fincas
y el Ayuntamiento conceder
el primer solitario me-
dalla la abrogación de las
Ordenanzas Municipales y
las anteriores disposiciones
por D. Juan Vicentini

Por ende, el Sr. pro-
curador acordó lo que se
pase a la

Comuna de San Mateo de 1895

El Alcalde

Juan Vicentini

Juan Vicentini

Comuna de San Mateo de 1895
El Sr. propietario en San Mateo
Juan Vicente y de conformidad
con el informe emitido por
el Sr. Abogado municipal

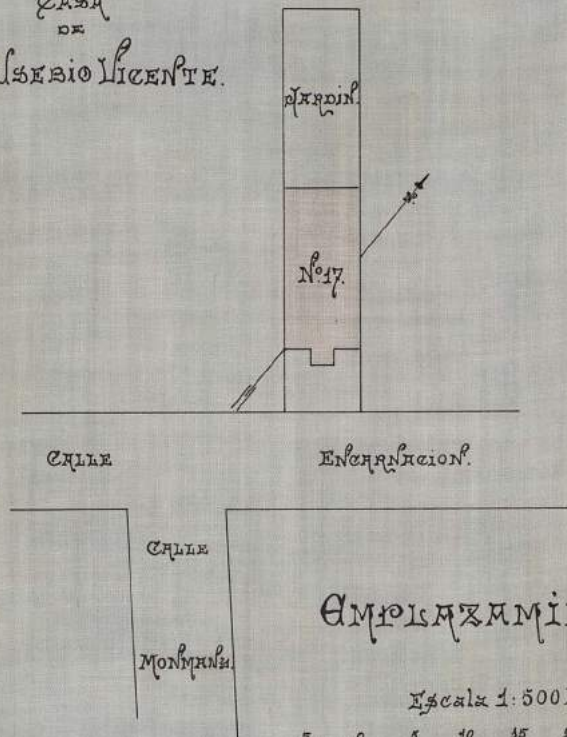
El Sr. Abogado municipal

Comuna de San Mateo de 1895
Expedido el expediente por
orden de esta fecha

El Sr.
J. Vicentini

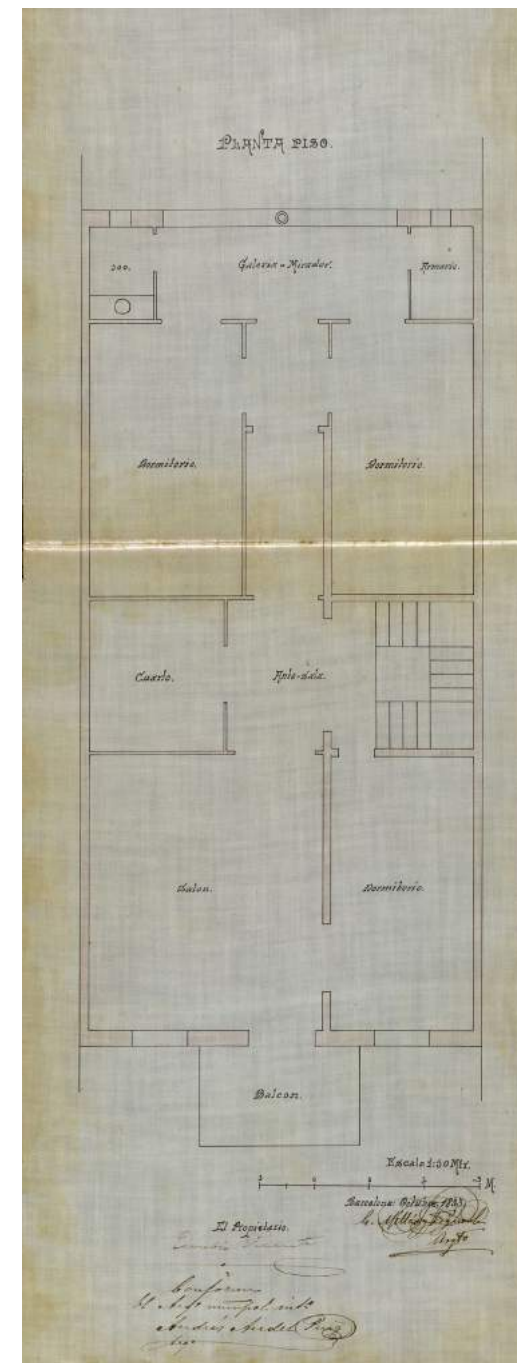
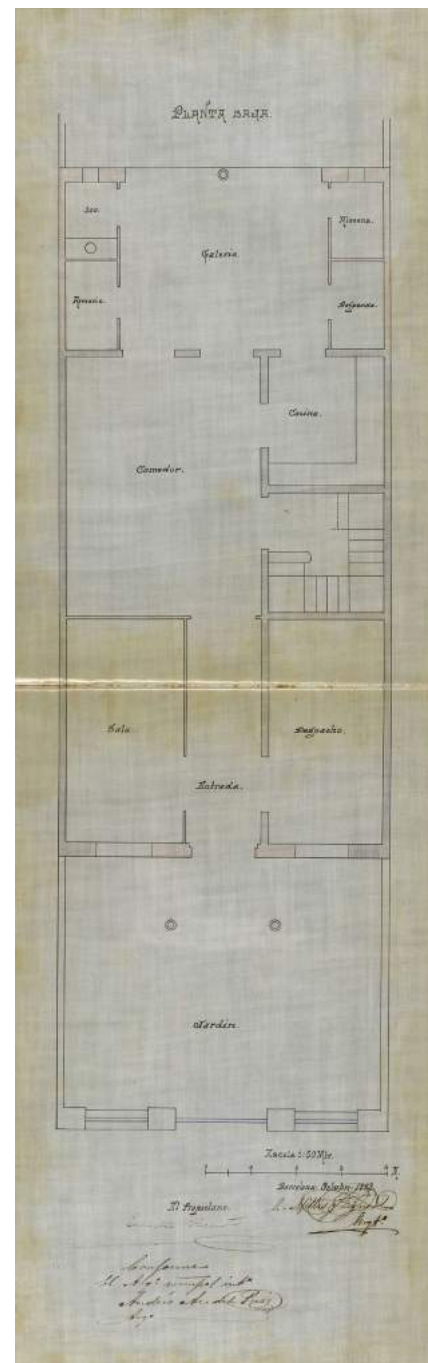
Contados y conformados los
contados el Sr. propietario

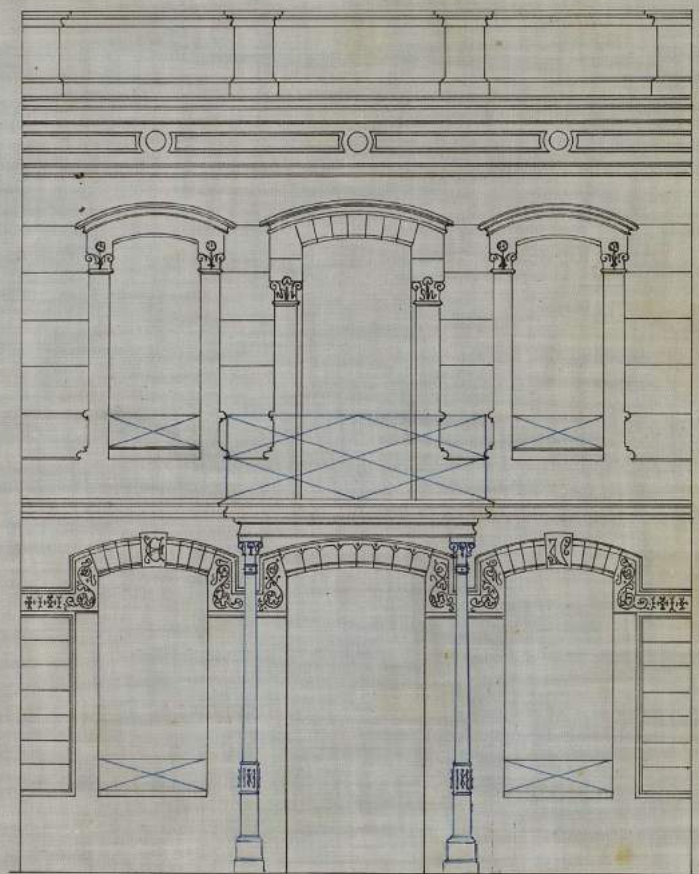
CASA
 DE
 D. EUSEBIO VICENTE.

El Propietario.
 Eusebio Vicente

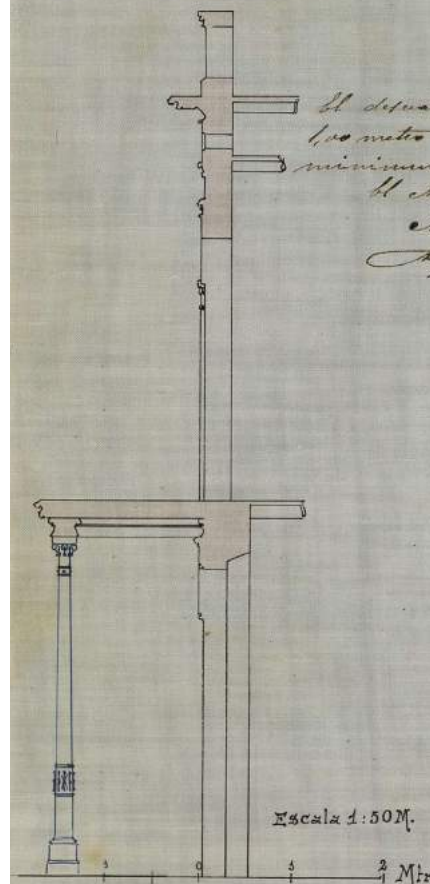
Barcelona: Octubre: 1893.
 A. M. de la Torre

FACHADA Y SECCIÓN.

Conforme
 El Ayte. municipal en el
 estudio de estudio. Puzos
 Ayte.

El desvan deberá tener
 1,50 metros de altura como
 mínimo
 El Ayte. municipal en el
 estudio de estudio. Puzos
 Ayte.

Escala 1:50 M.

El Propietario.

Barcelona: Octubre: 1895.

h. Milla y Puzos
 Ayte.

6. Annex 3: Els arquitectes Antoni Millàs i Figuerola i Telm Fernández i Janot

ANTONI MILLÀS I FIGUEROLA

Biografia

Naixement 1862. l'Hospitalet de Llobregat

Mort 1939 (76/77 anys). Barcelona

Activitat

Ocupació Arquitecte

Moviment Modernisme català

Antoni Millàs i Figuerola (L'Hospitalet de Llobregat, 1862 - Barcelona, 1939) fou un arquitecte titulat el 1888.

De la seva obra, d'un Modernisme eclèctic, sobresurt el conjunt de tres edificis de les cases Francesc Carreras, de Gran Via-Villarroel, a Barcelona, gran xamfrà en pedra de Montjuïc i rics treballs escultòrics decoratius també en pedra. La seva casa Valentí, del carrer Sant Pere més Alt, just al costat del Palau de la Música Catalana, va estar un temps condemnada per la construcció d'un hotel promogut pel mateix Palau, fins que es feren paleses les irregularitats del projecte (cas Millet) i la casa d'en Millàs se salvà. Un edifici menor de l'arquitecte, la casa Ricart, a l'Avinguda de la República Argentina 1-1bis de Barcelona, del 1925, és la seu de l'Institut de Musicologia Josep Ricart i Matas, que depèn de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi i de la UAB. Autor del projecte d'urbanització del barri Artigues, de Badalona.

De la seva producció eclèctica i modernista a Barcelona, destaquen:

- (1893) Casa F. Martí, c/ Aragó, 187, Barcelona
- (1894-1895) Casa Antoni Gibert i casa Francesc Farreras, passeig de Sant Joan, 93-95, Barcelona
- (1895) Fàbrica cooperativa “La Protectora” de Cervelló (El Baix Llobregat). Fàbrica de vidre en funcionament fins al 1989. Actualment en estat d’abandonament.
- (1897) Edifici d’habitatges al c/ Aribau, 69-71 d’estil eclèctic
- (1897) Antic edifici de la Companyia de Tramvies, Rda. Sant Pau 43-45. Reformada el 1917 i 1952.
- Casa Maldonado a Aribau i Londres (Barcelona)
- (1899) Paula Serrallonga i Antonia Carrera al c/ Mallorca, 408 d’estil eclèctic
- (1899-1900) Casa Iglesias, c/ Mallorca, 284 (ascensor: Josep Maria Jujol i Gibert, 1913)
- (1902) Cases Francesc Carreras, o conjunt de tres edificis (inclou farmàcia) a c/ Villarroel 49-51 i Gran Via de les Corts Catalanes, 536-542, amb P. Ricart, escultor
- (1904) Sepulcre Balagué, cementiri de Montjuïc, via Santa Eulàlia, Barcelona,
- (1906) Reforma i ampliació de dues cases de Francesc Farreras, c/ Mallorca, 146 - 148, Barcelona
- (1906) Casa Agustín Valentín a c/ Sant Pere Més Alt, 13 bis.
- (1906) Casa Anna Victory a c/ Consell de Cent, 253
- (1905-1907) cases Leandro Bou, c/ Pau Claris, 154-156, amb A. Juyol, escultor
- (1908 - 1919) Casa Ramona Pomar, c/ Muntaner, 113, Barcelona
- (1909) Casa Jaume Massó, c/ Sants 250-252, habitatges per a treballadors de la Companyia de Tranvies
- 3 cases per Josefa Orpí Almirall a l’avinguda del Tibidabo 9, 11 i 13 (Barcelona)
- (1910) 3 cases per a Josefa Orpí Almirall a l’avinguda del Tibidabo 9, 11 i 13.
- (1911 i 1915) Cases Pascual i Cia. passeig de Sant Joan 81-83, Barcelona i c/ Aribau, 175-177, Barcelona
- (1912) Casa César Cao, c/ Sant Antoni Maria Claret, 27, Barcelona
- (1913) Casino, c/ Munt, 49, Sant Andreu de Llavaneres, amb L. Brú, mosaquista
- (1914) Casa Maldonado (o Ferrer Cuyàs) c/ Aribau, 179-Londres 100. S’articula a partir de l’eix angular, semicilíndric, que actua alhora com a tribuna i com a torratxa, sobresortint del nivell de terrat, amb mosaics de Lluís Brú al fris. Amb L. Brú, mosaquista
- (1916-1918) Cases d’Antoni Torra Pons, c/ Mallorca, 318-324 i 326, Barcelona
- (1918) Casa Josep Ferrer Bertran, c/ Enric Granados, 145, Barcelona
- (1918) Casa Jaume Soldevila, c/ Bruc, 51-53, Barcelona
- (1919) Edifici Pascual & Cía pel marquès de Sentmenat, c/ Londres, 94, Barcelona
- (1920) Magatzem de Josep Ferrer Bertran, c/ Muntaner, 202-204, Barcelona
- (1922) Reforma i ampliació casa Josep Puertas,

- **c/ Mallorca, 339, Barcelona, amb E. de Babot Frayse**
- **(1922) Illa de cases unifamiliars per la Cooperativa Militar, c/ Castillejos, Travessera de Gràcia, Cartagena i Sant Antoni María Claret, Barcelona,**
- **(1923) Casa Agustí Nicolau Mañosa, c/ Mallorca, 311-313, Barcelona**
- **(1924) Casa Pau Milà, c/ Londres, 54, Barcelona**
- **(1924) Edifici per la Sociedad Construcciones y Servicios, c/ Londres, 84, Barcelona**
- **(1923-1925) Companyia Auxiliar de Tramvies, c/ Ausiàs Marc, 60**
- **(1925) Casa Ricart, avinguda República Argentina, 1-1bis, Barcelona**
- **(1926-1928) Casa Francesc Puigvert (després, Clínica Puigvert), passeig de Sant Joan, 116, Barcelona**
- **(1928) Casa G. Ventura, c/ Galileo, 62, Barcelona**
- **(1928) Casa Carles Ramon Vidal, c/ Sant Antoni María Claret, 12, Barcelona**
- **(1929) Naus de les Antigues cotxeres de Sants per la Companyia de Tramvies, c/ Sants 79-81, Barcelona**
- **(1928) 18 cases unifamiliars al passatge de l'arquitecte Millàs.**

TELM FERNÁNDEZ I JANOT

Biografia

Naixement 1855.

Mort 1926 (71/72 anys). Barcelona

Activitat

Ocupació Arquitecte

Moviment Modernisme català

Telm Fernández i Janot (1855 - Barcelona, 1926) fou un arquitecte titulat el 1879.

Va desenvolupar la seva tasca a Barcelona i en l'antic municipi de Sant Gervasi de Cassoles (avui dia un barri de la Ciutat Comtal), com a arquitecte municipal, on va construir la façana de l'antiga Casa Consistorial (1884, destruïda el 1968). Va treballar en alguns edificis religiosos, com el Reial Monestir de Santa Isabel. Però sobretot va treballar per a l'alta burgesia de Barcelona, construint uns quants edificis modernistes.

A Barcelona va ser autor de:

- (1901 i 1905-1913) Les cases Felip, al carrer Ausiàs Marc 16-18 i 20, uns edificis entre mitgeres de planta baixa i cinc pisos cadascun, realitzats en estil modernista; es diferencien principalment en les balconades: els del nº 16-18 són de ferro i

aire barroc, mentre que els del nº 20 són de pedra amb decoració de traceries de motius vegetals.

- (1902-1903) La casa Modest Andreu, c/ Alí Bey, 3, Barcelona
- (1910) L'ampliació de l'edifici de la Central Catalana d'Electricitat, avinguda de Vilanova, 12, cantonada c/ Roger de Flor, 52, original de 1896-1899 de Pere Falqués.
- La casa Mundó. Passeig de Sant Joan
- La casa-torre Santiago Estebal
- El Panteó de Manuel Felip. Via Eulàlia

“Título arquitecto, 1879. Fallecido en Barcelona en 1926. Trabajó en Barcelona y en el ex-municipio de Sant Gervasi de Cassoles, donde realizó la fachada de la antigua Casa Consistorial, construida en 1884 y derribada en 1968.”

Guía de Arquitectura Modernista en Cataluña

Raquel Lacuesta y Antoni González)

